

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут економіки, управління, права
та інформаційних технологій
Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»

на тему «**Управління корпоративною бізнес-стратегією підприємства**»

Виконав: здобувач вищої освіти
за освітньою програмою
Менеджмент підприємства
спеціальності 073 Менеджмент
ступеня вищої освіти бакалавр
групи 1
денної форми здобуття освіти
Бабенко К. В.
Керівник: Баган Н. В.
Рецензент: Дорофєєв О. В.

Полтава 2026 рік

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та
інформаційних технологій
Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної

Освітня програма Менеджмент підприємства
Спеціальність 073 Менеджмент
Рівень вищої освіти бакалаврський

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри _____
Тетяна ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА
«08» грудня 2025 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ
Бабенко Карини Володимирівни

1. Тема роботи «Управління корпоративною бізнес-стратегією підприємства», керівник роботи доктор філософії з економіки, доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Баган Н. В.
Затверджено засіданням кафедри протокол № 18 від «08» грудня 2025 р.
2. Строк подання здобувачем вищої освіти роботи «01» червня 2026 р.
3. Вихідні дані до роботи:
 - звітність організації за 2023-2025 рр.
 - інші інформаційні дані:
 - нормативно–довідкова література,
 - літературні джерела,
 - Інтернет–джерела,
 - власні спостереження автора
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):
Розділ 1. Теоретичні основи формування корпоративної бізнес-стратегії підприємства
Розділ 2. Аналіз корпоративної бізнес-стратегії підприємства
Розділ 3. Напрями удосконалення управління корпоративної бізнес-стратегії підприємства
5. Перелік графічного матеріалу: схеми, рисунки, графіки, діаграми за темою та об'єктом дослідження.

6. Дата видачі завдання: «08» грудня 2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів кваліфікаційної роботи	Примітка
1	Вибір і затвердження теми роботи	08.12.2025	виконано
2	Складання та погодження розгорнутого плану та завдання на кваліфікаційну роботу	09.12.2025-12.12.2025	виконано
3	Опрацювання джерел інформації	15.12.2025-19.01.2026	виконано
4	Збір, вивчення і обробка інформації, необхідної для виконання роботи	22.12.2025-23.02.2026	виконано
5	Виконання теоретичного розділу роботи	22.12.2025-16.02.2026	виконано
6	Виконання дослідницько-аналітичного розділу роботи	17.02.2026-13.04.2026	виконано
7	Виконання проектно-рекомендаційного розділу роботи	14.04.2026-08.05.2026	виконано
8	Оформлення тексту роботи та перевірка на наявність текстових запозичень	11.05.2026-27.05.2026	виконано
9	Попередній захист роботи на кафедрі	01.06.2026	виконано
10	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень і пропозицій	02.06.2026-11.06.2026	виконано
11	Нормоконтроль	12.06.2026	виконано
12	Захист кваліфікаційної роботи	16.06.2026-19.06.2026	виконано

Здобувач вищої освіти

(підпис)

Карина БАБЕНКО

Керівник роботи

_____.
(підпис)

Надія БАГАН

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ БІЗНЕС-СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ КОРПОРАТИВНОЇ БІЗНЕС-СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	19
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства.....	19
2.2. Оцінка ефективності діючої корпоративної стратегії підприємства.....	24
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНОЇ БІЗНЕС-СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	31
ВИСНОВКИ.....	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	46
ДОДАТКИ.....	50

ВСТУП

Актуальність теми. В сучасних умовах глобалізації, високого рівня конкуренції та нестабільності ринкового середовища підприємства потребують ефективної корпоративної бізнес-стратегії для забезпечення стабільного розвитку та підвищення конкурентоспроможності. Саме стратегічне управління дозволяє підприємствам своєчасно реагувати на зміни зовнішнього середовища, адаптуватися до економічних викликів, раціонально використовувати ресурси та формувати довгострокові конкурентні переваги. Розвиток корпоративної бізнес-стратегії є важливим чинником підвищення ефективності діяльності підприємства, оскільки сприяє визначенню перспективних напрямів розвитку, удосконаленню системи управління та зміцненню позицій підприємства на ринку. Особливої актуальності ця проблема набуває в умовах економічної нестабільності та цифрової трансформації бізнесу, коли підприємства змушені швидко впроваджувати інновації та змінювати підходи до управління. Недостатній рівень стратегічного планування на багатьох підприємствах зумовлює необхідність дослідження теоретичних і практичних аспектів формування та розвитку корпоративної бізнес-стратегії. Це визначає актуальність обраної теми бакалаврської роботи та необхідність розробки практичних рекомендацій щодо вдосконалення стратегічного управління підприємством.

Зв'язок роботи з науковими темами. Дане дослідження виконане згідно плану науково-дослідних робіт кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної за темою: ««Стратегічний менеджмент безпекового розвитку інноваційно орієнтованої агропродовольчої сфери в умовах глобалізації економіки» (номер державної реєстрації 0122U201560, 2022–2027 рр.); «Інституційно-адаптивні механізми розвитку менеджменту підприємств та їх об'єднань в умовах цифрової трансформації та інвестиційно-ресурсних асиметрій» (державний реєстраційний номер 0126U000256, 2026–2030 рр.); «Розвиток кадрового потенціалу та компетентнісних моделей управління як

чинник інноваційного розвитку підприємств, організацій, установ» (державний реєстраційний номер 0126U000388, 2026–2030 рр.)

Мета та завдання роботи. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів розвитку корпоративної бізнес-стратегії підприємства, аналіз ефективності діючої стратегії та розробка рекомендацій щодо її вдосконалення з метою підвищення конкурентоспроможності та забезпечення ефективного розвитку підприємства.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи – є процес формування та розвитку корпоративної бізнес-стратегії підприємства в умовах сучасного конкурентного середовища.

Предметом дослідження кваліфікаційної роботи є теоретичні, методичні та практичні аспекти розвитку корпоративної бізнес-стратегії підприємства, а також механізми підвищення ефективності стратегічного управління.

Методи досліджень. У кваліфікаційній роботі було використано такі методи дослідження: теоретичного узагальнення та системного аналізу, для дослідження сутності корпоративної бізнес-стратегії; порівняння, для оцінки підходів до стратегічного управління; економіко-статистичний, для аналізу показників діяльності підприємства; графічний, для наочного відображення результатів дослідження; метод прогнозування, для обґрунтування перспектив розвитку корпоративної бізнес-стратегії підприємства.

Інформаційна база. В процесі написання кваліфікаційної роботи використовувалися форми бухгалтерської та статистичної звітності підприємства, літературні джерела, наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених з питань стратегічного управління та розвитку корпоративної бізнес-стратегії, а також особисті спостереження автора.

Практична значущість кваліфікаційної роботи полягає у розробці обґрунтованих рекомендацій щодо удосконалення корпоративної бізнес-стратегії підприємства, підвищення ефективності стратегічного управління та

зміцнення конкурентних позицій підприємства на ринку. Запропоновані заходи можуть бути використані у практичній діяльності підприємства для забезпечення його стабільного розвитку, підвищення результативності діяльності та адаптації до змін зовнішнього середовища.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження за темою кваліфікаційної роботи були опубліковані у фаховому економічному журналі «Актуальні проблеми економіки» випуск 3(297) та представлені на Науково-практичній конференції за підсумками проходження здобувачами вищої освіти навчальних та виробничих практик (м. Полтава, ПДАУ, 21-22 квітня 2026 р.).

По темі кваліфікаційної роботи здобувачем вищої освіти були опубліковані стаття «Інтеграція корпоративної соціальної відповідальності та корпоративної культури в систему стратегічного управління підприємством» та тези: «Роль корпоративної соціальної відповідальності у стратегічному розвитку сучасного підприємства».

Структура та обсяг бакалаврської дипломної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Основний зміст викладено на 45 сторінках друкованого тексту. Робота містить 12 таблиць, 9 рисунків, 3 додатків. Список використаних джерел налічує 41 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ БІЗНЕС-СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах сучасної стрімких змін зовнішнього середовища стратегічне мислення та стратегічний менеджмент стають ключовими напрямками управлінської діяльності. Вони безпосередньо впливають на рівень конкурентоспроможності, стабільність функціонування та довгостроковий розвиток як підприємства загалом, так і його окремих підрозділів. Ефективність упровадження стратегічних підходів значною мірою визначає успішність підприємства в перспективі, його здатність своєчасно реагувати на зміни, реалізовувати ринкові можливості та забезпечувати раціональне використання й узгодження наявних ресурсів [39].

Сучасні підприємства мають можливість розробляти, удосконалювати та реалізовувати різноманітні види стратегій. Однак в умовах нестабільного та динамічного зовнішнього середовища, на яке впливають політичні, економічні, соціальні, технологічні й екологічні чинники, особливого значення набуває формування комплексного та системного підходу до вибору найбільш результативної стратегії розвитку та діяльності. Такий підхід ґрунтується на зваженому прийнятті управлінських рішень, що спираються на всебічний аналіз, стратегічне прогнозування та глибоке розуміння сутності категорії «бізнес-стратегія» [20].

Незважаючи на широке використання поняття «стратегія» в науковій літературі та практичній діяльності, його трактування залишається неоднозначним. Розуміння сутності стратегії значною мірою залежить від сфери її застосування – військової, політичної чи економічної, а також від теоретичних підходів й концепцій, яких дотримуються науковці та фахівці-практики.

В табл. 1.1 проведемо аналіз різних підходів науковців що до визначення поняття «стратегія».

Таблиця 1.1

Підходи науковців до визначення поняття «стратегія»

Науковець	Визначення поняття
Ліпич Л. Г., Грицюк Н. О. [21]	план довгострокових дій, які направлені на досягнення стратегічних цілей підприємства, що діє в умовах невизначеності, обмеженості ресурсів та формується під впливом середовища в якому функціонує
Міщенко А. П. [24]	основа для зростання конкурентоспроможності підприємств, що здатна забезпечити їх сильну конкурентну позицію і сформувати таку організацію, яка шляхом удосконалення структури управління і підвищення організаційної культури, змогла б провадити ефективну діяльність у жорстких умовах ринку
Немцов В. Д., Довгань Л. Є. [26]	напрямок розвитку підприємств, який розробляється на довгостроковий період, та покликаний закріпити позиції, забезпечити потреби споживачів та сприяти досягненню визначених цілей
Пилипенко А. [29, с. 57]	повинна містити в собі три найважливіші складові: основні цілі (або завдання) діяльності; найбільш істотні елементи політики, що спрямовують або обмежують поле діяльності; послідовність основних дій (або програми), спрямованих на досягнення поставлених цілей
Федосова А. О. [33, с. 94].	як засіб досягнення цільових орієнтирів, специфічна система дій, що формує траєкторію розвитку підприємства в динамічному зовнішньому середовищі; як плановий документ, який інтегрує функціональні та ресурсні складові діяльності підприємства для формування і підтримання сталих конкурентних переваг
Чендлер А. [41]	метод встановлення довгострокових цілей організації, програми її дій і пріоритетних напрямів по розміщенню ресурсів
Яковенко О. І. [38, с. 92].	модель прийняття стратегічних рішень, яка включає довгостроковий план розвитку, систему управлінських дій, а також механізми залучення та використання ключових ресурсів – як матеріальних, так і нематеріальних (кадрових компетенцій) – для досягнення бажаного конкурентного становища на ринку

Як бачимо з табл. 1.1, у сучасній теорії та практиці стратегія зазвичай розглядається з двох основних позицій. З одного боку, вона трактується як довгостроковий план досягнення визначених цілей, що ґрунтується на аналізі середовища та прогнозуванні майбутніх змін, а з іншого боку, стратегія розуміється як загальний напрям розвитку підприємства, який відображає його бачення майбутнього, місію та ключові орієнтири діяльності. У такому підході акцент робиться на гнучкості та здатності адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

Аналіз наукових підходів вітчизняних та зарубіжних дослідників свідчить

про відсутність єдиного трактування поняття «стратегія», що підтверджує його багатогранність й складний зміст [14, с. 52]. У класичному розумінні стратегія розглядається як загальний напрям діяльності підприємства, спрямований на забезпечення його довгострокового розвитку, досягнення конкурентних переваг та підвищення ефективності функціонування.

У системі стратегічного управління за рівнями прийнято виокремлювати три основні види стратегій. До них належать корпоративна стратегія, яка визначає загальний вектор розвитку підприємства та його довгострокові цілі; бізнес-стратегії, спрямовані на забезпечення конкурентних переваг у межах окремих напрямів діяльності або бізнес-одиниць; а також функціональні стратегії, що конкретизують завдання та способи їх реалізації в окремих функціональних сферах, таких як маркетинг, фінанси, виробництво, управління персоналом та інші [5].

Розглянемо на рис. 1.1 ієрархічну структуру стратегій.

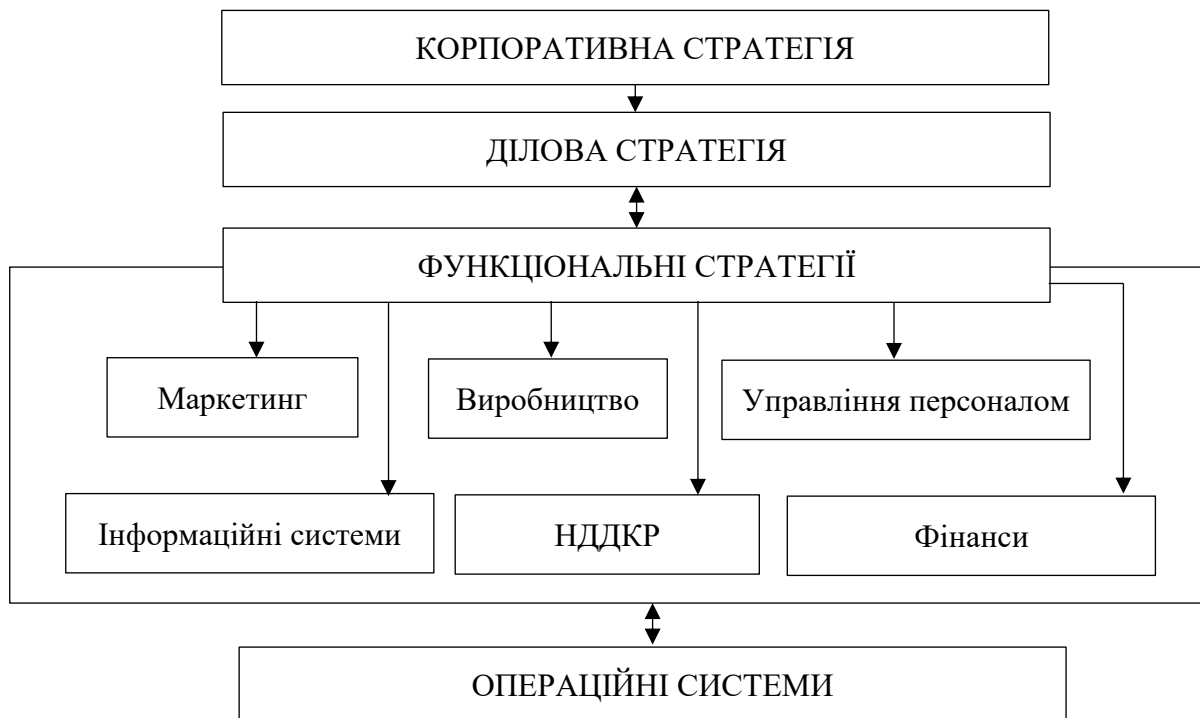

Рис. 1.1. Ієрархічна структура стратегій [8]

На сьогодні не існує універсальної класифікації стратегій, яка б однозначно визначала їх застосування в конкретних економічних ситуаціях.

Узагальнення наукових підходів свідчить, що стратегії можуть бути систематизовані за різними критеріями та ознаками. Основні підходи до їх класифікації розглянемо на рис. 1.2.

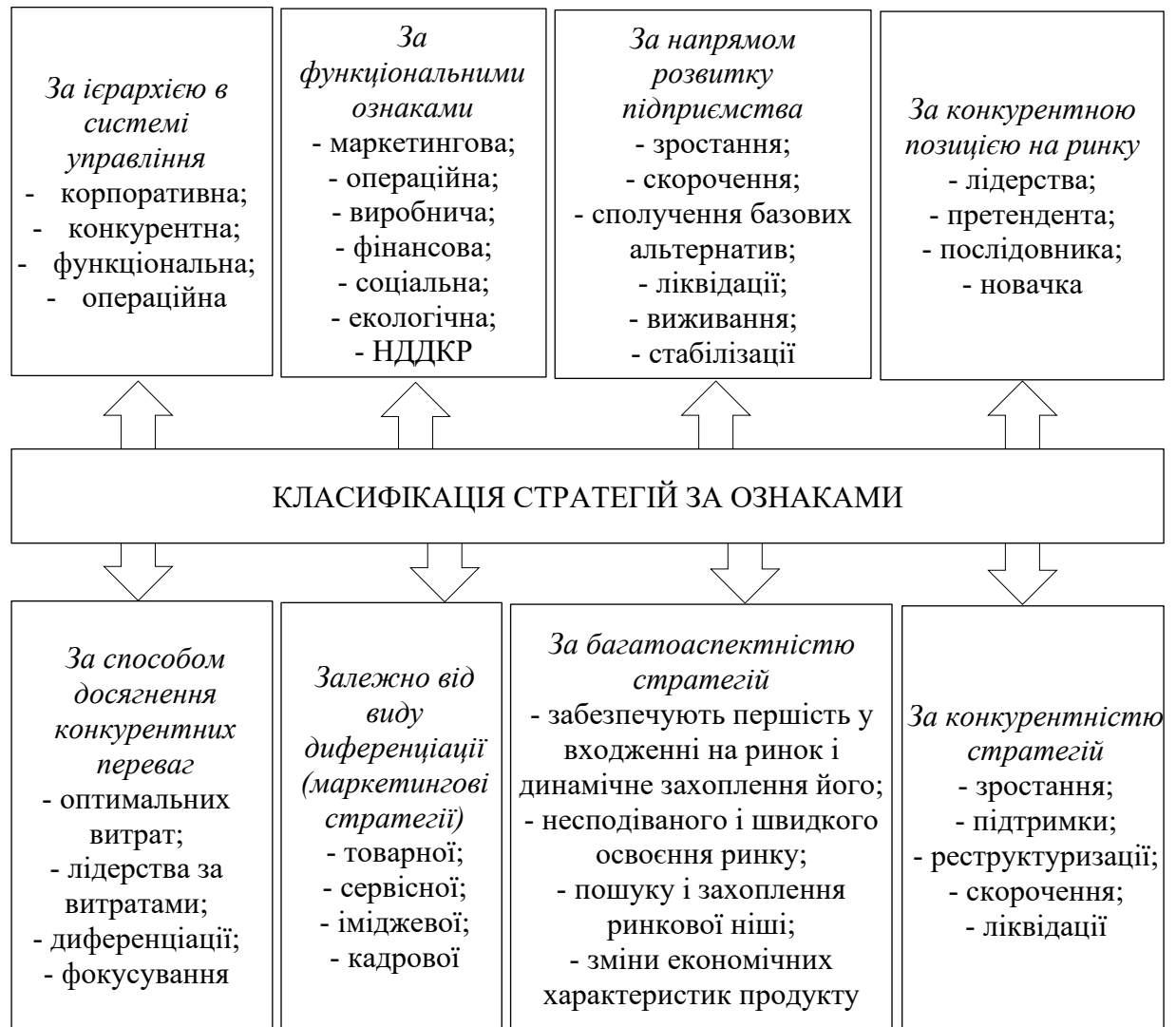

Рис. 1.2. Класифікація стратегій за ознаками [узагальнено за допомогою 4, с. 86; 11, с. 347; 12; 13, с. 156; 22, с. 371]

На рис. 1.2 наведено різні рівні класифікації стратегій підприємства. Представлені класифікаційні ознаки відрізняються за ступенем доцільності та необхідністю їх застосування в діяльності підприємства а узагальнення цих ознак у єдиній схемі дає змогу спростити процес вибору найбільш ефективної стратегії відповідно до потреб та цілей підприємства.

Загальну стратегію діяльності підприємства доцільно розглядати як комплексне поєднання національної, корпоративної та бізнес-стратегій, які

взаємодіють між собою та забезпечують досягнення довгострокових цілей.

Корпоративна стратегія є базовим рівнем стратегічного управління та визначає загальний вектор розвитку підприємства. Вона встановлює пріоритетні напрями діяльності, сфери конкуренції, основні принципи функціонування та підходи до управління. Зазвичай така стратегія формується на довгострокову перспективу від 5 до 10 років.

Бізнес-стратегія виступає складовою корпоративної стратегії та спрямована на розвиток окремих бізнес-одиниць або структурних підрозділів підприємства. Вона визначає способи досягнення конкурентних переваг у конкретних сферах діяльності та розробляється з урахуванням особливостей галузі, ринку та стратегічних цілей підприємства. Тривалість її реалізації, як правило, також становить 5–10 років, хоча може змінюватися залежно від специфіки діяльності підприємства [36, с. 40].

Нині, ефективне функціонування підприємств значною мірою залежить від якості формування та реалізації корпоративної бізнес-стратегії. Стратегічне управління забезпечує визначення довгострокових цілей підприємства, напрямів його розвитку та механізмів адаптації до змін зовнішнього середовища. Особливої актуальності питання формування корпоративної стратегії набувають для аграрних підприємств, діяльність яких залежить від значної кількості внутрішніх та зовнішніх факторів.

Формування корпоративної стратегії підприємства є складним та багаторівневим процесом, який вимагає врахування як внутрішнього потенціалу підприємства, так й зовнішніх чинників впливу. Глобалізаційні процеси сприяють відкритості національних економік, посиленню конкурентної боротьби, активному міжнародному руху капіталу, товарів та послуг, що висуває нові вимоги до системи стратегічного управління підприємствами. За таких умов корпоративна стратегія має бути орієнтована не лише на підвищення економічної ефективності діяльності, а й на забезпечення довгострокової стабільності та адаптивності підприємства до змін зовнішнього середовища [23].

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ	
Етап 1	стратегічний аналіз, який передбачає комплексне дослідження зовнішнього (оцінювання макроекономічних факторів, тенденцій розвитку міжнародних ринків, конкурентного середовища, а також політичних, правових й технологічних умов функціонування) та внутрішнього (визначення ресурсного потенціалу підприємства, його конкурентних переваг, організаційної структури, рівня інноваційності та ефективності управління) середовища підприємства
Етап 2	визначення стратегічних цілей (повинні враховувати можливості виходу на нові ринки, диверсифікації діяльності, підвищення рівня інноваційності та інтеграції у міжнародні виробничі й логістичні ланцюги) та орієнтирів розвитку підприємства. Важливим є узгодження стратегічних цілей із місією підприємства та його довгостроковими пріоритетами розвитку
Етап 3	вибір та обґрунтування корпоративної стратегії. Підприємства можуть застосовувати різні стратегічні альтернативи, зокрема стратегії зростання, стабілізації, скорочення або комбіновані стратегії. Особливого значення набувають стратегії інтернаціоналізації, які передбачають вихід на зовнішні ринки через експорт, створення спільних підприємств, прямі іноземні інвестиції або стратегічні альянси
Етап 4	застосування інноваційних та цифрових технологій. Цифровізація бізнес-процесів, використання великих даних, автоматизація управління та впровадження інформаційних систем дозволяють підвищити ефективність стратегічного планування та реалізації стратегічних рішень. Інноваційна складова корпоративної стратегії забезпечує формування нових конкурентних переваг та сприяє зміцненню позицій підприємства на міжнародних ринках

Рис. 1.3. Етапи формування корпоративної стратегії підприємства [узагальнено за допомогою 19, с. 59; 23]

Отже, формування корпоративної стратегії підприємства є складним й багатоаспектним процесом, що вимагає застосування системного підходу, адаптивності та інноваційних рішень. Раціональне поєднання стратегічного аналізу, управління ризиками, впровадження сучасних цифрових технологій та інтеграції у міжнародний економічний простір сприяє зміцненню конкурентних позицій підприємства та забезпеченню його сталого розвитку у довгостроковій перспективі.

Корпоративна стратегія спрямована на створення умов, за яких підприємство здатне формувати додану вартість для споживачів, ефективно її

реалізовувати та зберігати здатність до розвитку в майбутньому. Її основою є пошук унікальних способів створення цінності, що забезпечують конкурентні переваги підприємства. Головним завданням корпоративної стратегії є визначення особливого напрямку розвитку, який ґрунтується на раціональному використанні наявних ресурсів й компетенцій з урахуванням впливу зовнішнього середовища. Як правило, успішна стратегія базується на тих перевагах та можливостях, які складно відтворити конкурентам [34].

Корпоративна (загальна або портфельна) стратегія визначає загальний курс діяльності підприємства та формується на рівні вищого керівництва. Розглянемо на рис. 1.4 основні завдання корпоративної стратегії підприємства.

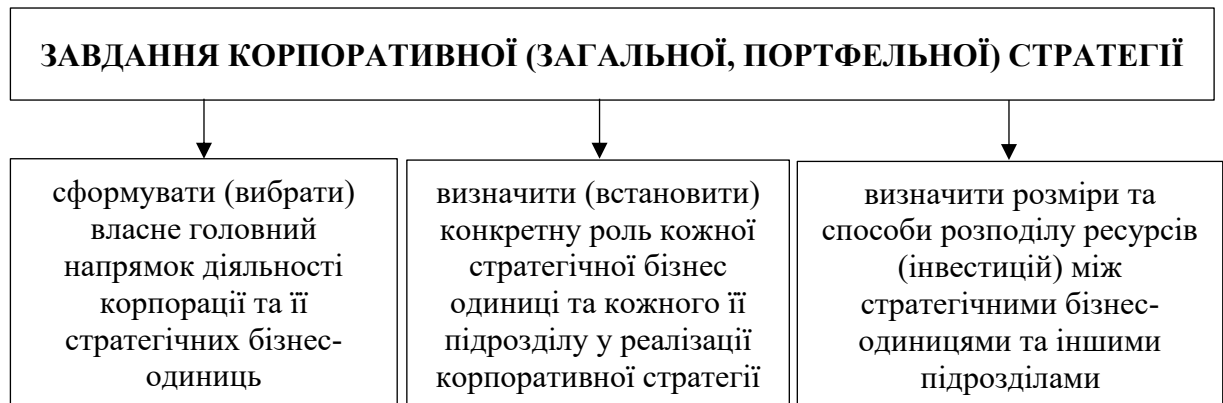

Рис. 1.4. Завдання корпоративної (загальної, портфельної) стратегії підприємства [узагальнено за допомогою 31, с. 132; 34]

Отже, корпоративна стратегія формує загальне ринкове позиціонування підприємства та визначає напрями його розвитку [4, с. 86] а її основне завдання полягає в тому, щоб забезпечити ефективне поєднання різних напрямів діяльності підприємства, яке сприятиме створенню доданої вартості та підвищенню його загальної результативності.

Корпоративна (портфельна) стратегія визначає загальний вектор розвитку підприємства та охоплює комплекс заходів, спрямованих на посилення його позицій у різних сферах діяльності, а також підходи до ефективного управління діяльністю підприємства [11, с. 350].

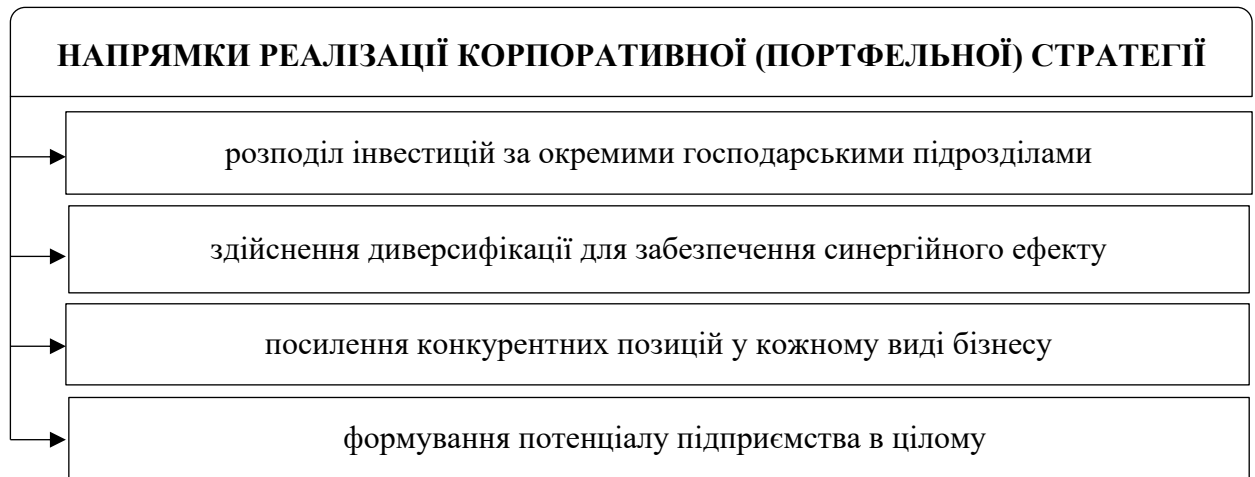

Рис. 1.5. Напрямки реалізації корпоративної (портфельної) стратегії [узагальнено за допомогою 13]

Формування корпоративної стратегії є логічним та аналітичним процесом визначення майбутнього стану підприємства з урахуванням впливу зовнішнього середовища, специфіки діяльності організації, можливих альтернатив розвитку та особливостей її стратегічної поведінки [6].

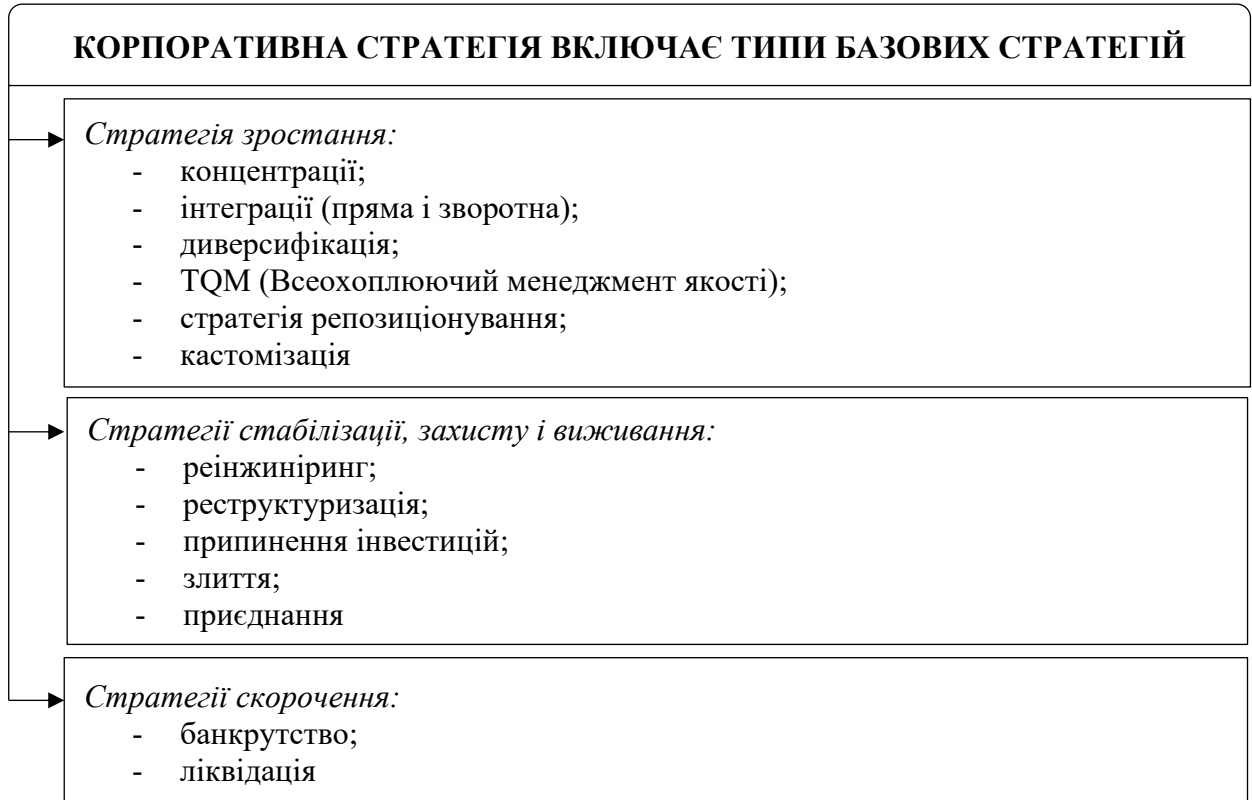

Рис. 1.6. Типи базових стратегій, що входять до складу корпоративної стратегії [узагальнено за допомогою 6, с. 168]

Відображені на рис. 1.6 такі стратегії, як інтеграція, диверсифікація та інші, часто відносять до стратегій зростання, стабілізації або захисту. Проте на практиці багато стратегій мають універсальний та багатоцільовий характер, вони можуть використовуватися залежно від ситуації як для забезпечення розвитку підприємства, так й для підтримання його стабільності, захисту позицій на ринку чи навіть скорочення діяльності. Особливо гнучкими вважаються стратегії диверсифікації та реінжинірингу, які можуть ефективно застосовуватися за різних умов функціонування підприємства.

Отже, корпоративна бізнес-стратегія є важливим інструментом забезпечення довгострокового розвитку підприємства та підвищення його конкурентоспроможності.

Важливим інструментом виявлення проблемних аспектів діяльності підприємства та обґрунтування напрямів її вдосконалення є економічне оцінювання корпоративної стратегії. Ефективність корпоративної стратегії визначається сукупністю показників, які відображають вплив ключових факторів на результати функціонування підприємства. До таких факторів належать загальна результативність діяльності, конкурентні переваги підприємства, рівень конкурентоспроможності продукції, ефективність організаційної структури, стан організаційної культури та рівень корпоративної соціальної відповідальності [3].

Тому оцінка ефективності корпоративної стратегії має ґрунтуватися як на аналізі окремих складових, так й на дослідженні їхнього комплексного впливу на розвиток підприємства. Для цього доцільно використовувати систему показників, згрупованих за основними функціональними сферами діяльності: фінансами, операційною діяльністю, маркетингом, управлінням персоналом, організаційною структурою, організаційною культурою та корпоративною соціальною відповідальністю.

Розглянемо в табл. 1.2 основні методи оцінки корпоративної бізнес-стратегії підприємства.

Таблиця 1.2

Методи оцінки корпоративної бізнес-стратегії підприємства [розроблено за допомогою 15, с. 52; 32, с. 94-95; 37, с. 109-110]

Метод	Види
Матричні методи портфельного аналізу	Матриця BCG (Бостонської консультативної групи). Оцінює бізнес-одиниці за критеріями «частка ринку» та «темпи зростання ринку». Допомагає виділити «зірок», «дійних корів», «важких дітей» та «собак»
	Матриця GE/McKinsey. Вдосконалений метод, що оцінює привабливість ринку (галузі) та конкурентну позицію компанії за безліччю параметрів (а не лише за часткою ринку)
	Матриця ADL-LC. Базується на життєвому циклі галузі та конкурентній позиції підприємства
Методи фінансового та економічного аналізу	Аналіз фінансових коефіцієнтів. Дослідження рентабельності (ROE, ROA), ліквідності та платоспроможності
	Методи оцінки вартості компанії. Фокус на максимізації ринкової вартості бізнесу (акціонерного капіталу) як головного критерію успіху
	Метод дисконтування грошових потоків (DCF). Використовується для прогнозування вартості компанії на основі майбутніх фінансових потоків та порівняння їх з витратами на реалізацію стратегії
Багатоаспектні якісні методи	SWOT-аналіз: Класичний інструмент. Оцінює стратегію на предмет того, наскільки повно вона використовує сильні сторони та можливості компанії, і чи захищає вона бізнес від загроз та слабких місць
	PEST-аналіз. Допомагає зрозуміти, чи відповідає стратегія макроекономічним, політичним, соціальним та технологічним змінам (особливо при виході на нові ринки)
	GAP-аналіз (Аналіз розривів). Дозволяє порівняти бажані цілі стратегії з поточними прогнозами та виявити «розрив» - тобто що саме потрібно змінити або додати для успіху
	П'ять сил Портера. Оцінює конкурентне середовище (вплив постачальників, покупців, нових гравців та товарів-замінників) для перевірки стійкості обраної стратегії
Інструменти стратегічного контролю	Збалансована система показників (Balanced Scorecard, BSC). Переводить абстрактну стратегію у вимірювані показники (KPIs). Оцінює успіх за 4 напрямками: фінанси, клієнти, внутрішні бізнес-процеси, навчання та розвиток
	Бенчмаркінг. Порівняння стратегічних показників та бізнес-процесів компанії з найкращими конкурентами чи лідерами ринку
	Сценарне планування. Оцінка того, як стратегія поводитиметься в різних гіпотетичних умовах (криза, зростання ринку, дії конкурентів)

Розглянувши методи оцінки корпоративної стратегії в табл. 1.2, можемо зробити висновок, що з огляду на особливості корпоративної стратегії, її формування потребує використання спеціальних методичних інструментів. Одним із найбільш поширених підходів у світовій практиці є застосування матриці БКГ, яка використовується для аналізу стратегічних

зон господарювання та вибору пріоритетних напрямів розвитку підприємства.

Таким чином, оцінка ефективності корпоративної стратегії дозволяє визначити рівень досягнення стратегічних цілей підприємства та виявити напрями її удосконалення.

Отже, корпоративна стратегія виступає базовим рівнем стратегічного управління, визначаючи загальний напрям розвитку підприємства, сфери його діяльності та принципи розподілу ресурсів, вона забезпечує узгодження діяльності окремих бізнес-одиниць, формування конкурентних переваг та створення доданої вартості для підприємства. Ефективна корпоративна стратегія повинна ґрунтуватися на комплексному аналізі внутрішнього та зовнішнього середовища, враховувати ресурсний потенціал підприємства та забезпечувати його адаптацію до змін ринкового середовища. Для оцінки доцільно використовувати сукупність фінансових, економічних, якісних та стратегічних показників, а також сучасні інструменти стратегічного аналізу, зокрема матрицю БКГ, SWOT-аналіз, PEST-аналіз, збалансовану систему показників та інші методи, що дозволить своєчасно виявляти проблемні аспекти реалізації стратегії та визначати напрями її вдосконалення.

Таким чином, корпоративна бізнес-стратегія є важливим інструментом забезпечення сталого розвитку підприємства, підвищення його конкурентоспроможності та досягнення стратегічних цілей у довгостроковій перспективі.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ КОРПОРАТИВНОЇ БІЗНЕС-СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

В сучасних умовах господарювання корпоративна бізнес-стратегія є одним із ключових елементів забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємства. Посилення конкурентної боротьби, нестабільність економічного середовища, швидкі зміни ринкових умов і розвиток сучасних технологій вимагають від підприємств формування дієвої системи стратегічного управління. Саме корпоративна бізнес-стратегія дозволяє визначити довгострокові цілі підприємства, напрями його розвитку та механізми досягнення конкурентних переваг.

Аналіз корпоративної бізнес-стратегії підприємства дає можливість оцінити ефективність управлінських рішень, визначити сильні та слабкі сторони діяльності підприємства, а також виявити перспективи його подальшого розвитку. Важливого значення набуває дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, оцінка його економічних показників і рівня адаптації до сучасних ринкових умов.

Ефективне функціонування сучасних підприємств неможливе без наявності кваліфікованого, мотивованого та професійно підготовленого персоналу, знання й компетенції якого виступають важливим фактором забезпечення стабільної діяльності підприємства в умовах постійних економічних змін. Саме рівень забезпеченості підприємства трудовими ресурсами та ефективність управління персоналом значною мірою впливають на своєчасність виконання виробничих завдань, рівень використання обладнання, техніки та інших ресурсів. У результаті це визначає обсяги виробництва й реалізації продукції, продуктивність праці, фінансові результати діяльності та інші економічні показники підприємства. У сучасних умовах суттєво зростає роль працівників у забезпеченні

конкурентоспроможності підприємства, оскільки саме людські ресурси дедалі більше впливають на ефективність функціонування та результати економічних процесів [30].

Проведемо оцінку середньооблікової чисельності та ефективності працівників підприємства в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

**Динаміка середньооблікової чисельності та ефективності працівників,
зайнятих у сільськогосподарському виробництві підприємства,
2023-2025 рр.**

Показники	Роки			Відхилення 2025 р. від 2023 р.	
	2023	2024	2025	абсолютне (+;-)	відносне, %
Середньооблікова чисельність працівників, зайнятих у сільському господарстві, осіб	234	201	188	-46	80,34
у т. ч в рослинництві	185	173	160	-25	86,49
тваринництві	30	28	28	-2	93,33
Продуктивність праці, тис. грн/особу	1677,9	1028,8	808,7	-869,15	48,20

Дослідивши дані ефективності працівників підприємства помічаємо, що у 2025 р. їх чисельність становить 188 осіб, що на 46 осіб менше ніж у 2023 р. Помічаємо також зниження продуктивності праці до значення 808,7 тис. грн / особу у 2025 р., що більш ніж на 50 % менше в порівнянні з 2023 р.

Основні засоби є важливою складовою діяльності будь-якого підприємства, оскільки вони забезпечують здійснення виробничих процесів та виконання управлінських функцій протягом тривалого періоду часу. Вони становлять значну частину необоротних активів підприємства та використовуються як засоби праці у процесі виробництва продукції, виконання робіт або надання послуг. Ефективність використання основних засобів та їх технічний стан мають безпосередній вплив на результати фінансово-господарської діяльності підприємства. Від рівня забезпеченості та раціонального використання основних засобів залежать продуктивність

праці, показники фондовіддачі, обсяги виробництва продукції й послуг, рівень собівартості та, як наслідок, фінансові результати і прибутковість підприємства [7].

Проаналізуємо ефективність використання основних засобів підприємства в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Динаміка забезпеченості та ефективності використання основних засобів підприємства, 2023-2025 рр.

Показники	Роки			Відхилення 2025 р. до 2023 р.	
	2023	2024	2025	абсолютне (+;-)	відносне, %
Наявність основних засобів - всього, тис. грн	39632	46957	53139	13507	134,08
Коефіцієнт придатності основних засобів, %	0,41	0,42	0,42	0,01	103,12
Фондоозброєність праці, тис. грн/особу	169,37	233,62	282,65	113,29	166,89
Фондомісткість, грн	0,10	0,23	0,35	0,25	346,24
Фондовіддача, грн	9,91	4,40	2,86	-7,05	28,88

Проведена оцінка показників використання основних засобів показала зростання їх наявності на 34 % до показника 53139 тис. грн у 2025 р. Коефіцієнт придатності основних засобів становив протягом останніх трьох років 0,42 та вказує на задовільний технічний стан основних засобів підприємства та можливість їх подальшого ефективного використання у господарській діяльності. Також показник вказує на частковий рівень зношеності основних засобів й необхідність поступового оновлення та модернізації виробничих фондів.

Протягом останніх років розвиток економіки України супроводжується виникненням низки складних проблем у діяльності вітчизняних підприємств. Одне з важливих місць серед них займає питання формування, забезпечення та ефективного управління оборотними коштами, оскільки саме вони мають значний вплив на результати фінансово-господарської діяльності

підприємства. Оборотні активи є важливою складовою майна підприємства та перебувають у постійному русі, забезпечуючи безперервність виробничого процесу. У процесі свого кругообігу вони послідовно переходять із грошової форми у виробничі запаси, далі – у незавершене виробництво, готову продукцію, а потім знову набувають грошової форми. Таким чином, оборотні активи здійснюють безперервний оборот, у ході якого відбувається закономірна зміна форм авансованої вартості – від грошової до товарної, виробничої та знову грошової [25].

Проаналізуємо ефективність використання оборотного капіталу на підприємстві в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Показники забезпеченості та ефективності використання оборотного капіталу підприємства, 2023-2025 рр.

Показники	Роки			Відхилення 2025 р. до 2023 р.	
	2023	2024	2025	абсолютне, (+;-)	відносне, %
Середньорічна вартість оборотного капіталу, тис. грн	177165	199743	231102	53937	130,44
Коефіцієнт оборотності необоротних активів	4,47	4,25	4,35	-0,12	97,29
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,08	1,11	0,82	-0,26	76,24
Матеріаломісткість, грн	3,92	1,28	1,02	-2,90	25,99
Матеріаловіддача, грн	0,25	0,78	0,98	0,73	384,77

Проведена в табл. 2.3 оцінка показала, що зріс показник наявності оборотного капіталу до значення 231102 тис. грн у 2025 р, що свідчить про збільшення обсягу ресурсів, необхідних для забезпечення поточної діяльності підприємства. Одночасно з цим знизилися значення коефіцієнтів оборотності оборотних та необоротних активів та матеріаломісткості, що може вказувати на уповільнення швидкості обігу ресурсів та недостатньо ефективне використання активів підприємства.

Нині, підприємство прагне не лише зберігати досягнуті результати діяльності, а й постійно покращувати свої економічні показники та

зміцнювати конкурентні позиції на ринку. З цією метою воно здійснює різні види діяльності, зокрема виробничу, фінансово-економічну, комерційну, маркетингову, інноваційну та соціальну, що сприяють забезпеченню ефективного функціонування і подальшого розвитку підприємства [35].

Проведемо аналіз виробничо-комерційної діяльності підприємства в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

**Результати виробничо-комерційної діяльності підприємства,
2023-2025 рр.**

Показники	Роки			Відхилення 2025 р. до 2023 р.	
	2023	2024	2025	абсолютне (+;-)	відносне (%)
Виробництво валової продукції, тис. грн (у постійних цінах 2021 р.)	392627	206789	152044	-240583	38,72
Виручка від реалізації продукції і послуг , тис. грн	190746	221269	189709	-1037	99,46
Чистий прибуток, тис. грн	29592	48765	25696	-3896	86,83
Коефіцієнт автономії	0,93	0,96	0,96	0,02	102,54
Загальний коефіцієнт ліквідності, %	10,72	36,45	35,27	24,56	329,17
Рівень рентабельності, %	131,01	147,93	136,71	X	X
Норма прибутку, %	12,81	18,04	8,34	X	X

Проведений в табл. 2.4 аналіз свідчить про неоднозначні тенденції у функціонуванні підприємства. Зокрема, у 2025 році спостерігалось зменшення обсягів виробництва валової продукції та скоротилися показники виручки від реалізації продукції й чистого прибутку, що може свідчити про зниження ефективності господарської діяльності та погіршення фінансових результатів. Позитивним аспектом є зростання коефіцієнта автономії – 0,96 та високий рівень загального коефіцієнта ліквідності – 35,27, що характеризує достатній рівень фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. Рівень рентабельності у досліджуваному періоді залишався відносно високим – 136,71 %, хоча норма прибутку у 2025 році знизилася, що свідчить про необхідність підвищення ефективності використання ресурсів та вдосконалення управління витратами.

Таким чином, підприємству доцільно зосередити увагу на підвищенні ефективності виробничо-комерційної діяльності, оптимізації витрат, збільшенні обсягів реалізації продукції та вдосконаленні корпоративної бізнес-стратегії з метою забезпечення стабільного розвитку та зміцнення конкурентних позицій на ринку.

2.2. Оцінка ефективності діючої корпоративної стратегії підприємства

Оцінка ефективності корпоративної стратегії є важливим етапом стратегічного управління, оскільки дозволяє визначити рівень досягнення поставлених цілей, виявити сильні та слабкі сторони діяльності підприємства, а також обґрунтувати напрями подальшого розвитку. Для аграрних підприємств така оцінка має особливе значення, оскільки результати їх діяльності залежать від значної кількості внутрішніх та зовнішніх факторів.

Корпоративна стратегія досліджуваного підприємства спрямована на забезпечення його стабільного розвитку, підвищення конкурентоспроможності та ефективне використання наявного ресурсного потенціалу. Її реалізація здійснюється через розвиток двох основних галузей – рослинництва та тваринництва, що забезпечує диверсифікацію діяльності та зниження виробничих ризиків.

Оцінювання ефективності діючої корпоративної стратегії розпочнемо з оцінки фінансової ефективності. Одним із ключових завдань фінансового менеджменту підприємства є формування достатнього обсягу фінансових ресурсів та забезпечення їх оптимальної структури. Ефективне управління фінансовими ресурсами створює умови для отримання максимальних результатів від усіх видів діяльності підприємства, підтримання його платоспроможності та безперервності виробничого процесу. Саме тому

важливим напрямом діяльності суб'єкта господарювання є раціональне формування структури фінансових ресурсів, що сприяє підвищенню ефективності функціонування та зміцненню фінансової стійкості підприємства [18].

Спочатку в табл. 2.5 проведемо аналіз динаміки джерел фінансових ресурсів підприємства.

Таблиця 2.5

Динаміка джерел фінансових ресурсів підприємства, 2023-2025 рр.

Джерела фінансових ресурсів	Роки						Відхилення 2025 р. до 2023 р.	
	2023		2024		2025			
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Власний капітал	231090	93,32	270269	98,01	308238	95,69	77147,5	133,38
Довгострокові зобов'язання	-	-	-	-	7334	2,28	-	-
Поточні зобов'язання	16533,5	6,68	5480	1,99	6552	2,03	-9981,5	39,63
Разом	247623,5	100,0	275749	100,0	322123	100,0	X	X

Як бачимо з табл. 2.5 підприємство має три основні джерела фінансових ресурсів. Серед них найбільший відсоток має власний капітал – 95,7 % та по 2 % мають довгострокові та поточні зобов'язання, що вказує на високий рівень фінансової незалежності підприємства, його низьку залежність від залучених коштів та достатню забезпеченість власними фінансовими ресурсами. Така структура капіталу характеризує підприємство як фінансово стійке та платоспроможне, а також знижує ризики, пов'язані з обслуговуванням боргових зобов'язань.

Для успішної діяльності підприємства в динамічному ринковому середовищі важлива комплексна діагностика фінансової стійкості, оцінка показників ліквідності та платоспроможності, зокрема коефіцієнтів абсолютної ліквідності, поточної та швидкої ліквідності, а також співвідношення позикового та власного капіталу [17].

Проведемо в табл. 2.6 оцінку показників фінансової стійкості підприємства.

Таблиця 2.6

Оцінка показників фінансової стійкості підприємства, 2023-2025 рр.

Показник	Роки			Відхилення 2025 р. до 2023 р.	
	2023	2024	2025	абсолютне (+;-)	відносне (%)
Коефіцієнт оборотності активів	0,77	0,79	0,59	-0,18	76,45
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,08	1,11	0,82	-0,26	76,24
Коефіцієнт оборотності необоротних активів	2,71	2,75	2,08	-0,62	76,99
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	14,82	9,60	11,60	-3,21	78,32
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	11,54	40,38	28,95	17,42	250,97
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,83	0,82	0,62	-0,21	74,56
Коефіцієнт автономії	0,93	0,96	0,96	0,02	102,54
Коефіцієнт концентрації позичкового капіталу	0,067	0,020	0,020	-0,05	30,46
Коефіцієнт співвідношення позичкового і власного капіталу	0,072	0,020	0,021	-0,05	29,71
Коефіцієнт поточної ліквідності	10,72	36,45	35,27	24,56	329,17
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	1,21	4,20	4,82	3,61	399,06

Аналізуючи дані з табл. 2.6, За даними табл. 2.6 можна зробити висновок, що протягом досліджуваних років підприємство характеризувалося високим рівнем фінансової стійкості та платоспроможності, на що вказує зростання коефіцієнта автономії до 0,96 у 2025 р., отже фінансування діяльності здійснюється переважно за рахунок власного капіталу. Позитивною тенденцією є зниження коефіцієнта концентрації позичкового капіталу до 0,020 та коефіцієнта співвідношення позикового і власного капіталу 0,021, що свідчить про зменшення боргового навантаження на підприємство та підвищення його фінансової незалежності.

Аналіз показників ліквідності показав суттєве зміцнення платоспроможності підприємства. Зокрема, коефіцієнт поточної ліквідності зріс до 35,27, а коефіцієнт абсолютної ліквідності до 4,82. Оскільки такі

значення значно перевищують нормативні показники то вони свідчать про здатність підприємства своєчасно виконувати свої поточні зобов'язання.

Водночас спостерігається зниження ділової активності підприємства. Коефіцієнт оборотності активів зменшився до 0,59, оборотних активів 0,82, необоротних активів до 2,08, а власного капіталу до 0,62 та вказує на певне уповільнення ефективності використання наявних ресурсів та капіталу. Разом з тим коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості зріс у 2,5 рази, що характеризує покращення розрахункової дисципліни підприємства.

Таким чином, станом на 2025 р. підприємство перебувало у фінансово стійкому стані, мало високий рівень ліквідності та фінансової незалежності. Проте зниження показників оборотності активів свідчить про необхідність підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу та активізації господарської діяльності для забезпечення подальшого зростання результативності функціонування підприємства.

Отримання прибутку та реалізація стратегічних цілей є основою діяльності підприємства. В умовах нестабільного економічного середовища особливого значення набуває забезпечення позитивних фінансових результатів та раціональне використання наявних ресурсів, що виступає важливою передумовою сталого розвитку суб'єкта господарювання. Одним із ключових показників, який характеризує ефективність функціонування підприємства, є рентабельність. Саме вона дозволяє оцінити рівень віддачі від використання ресурсів та результативність господарської діяльності. Аналіз показників рентабельності дає змогу виявити резерви підвищення ефективності виробництва, визначити перспективні напрями розвитку та обґрунтувати управлінські рішення щодо подальшого вдосконалення діяльності підприємства [27].

Проведемо в табл. 2.7 оцінку показників рентабельності використання ресурсів в досліджуваному підприємстві протягом останніх трьох років. Дана оцінка дозволить визначити рівень ефективності використання наявних ресурсів, проаналізувати динаміку прибутковості діяльності підприємства,

виявити тенденції її зміни та оцінити результативність управлінських рішень. Крім того, аналіз показників рентабельності сприятиме виявленню резервів підвищення ефективності господарської діяльності та обґрунтуванню напрямів подальшого розвитку підприємства.

Таблиця 2.7

Рентабельність використання ресурсів підприємства, 2023-2025 рр.

Показник	Роки			Відхилення 2025 р. від 2023 р.	
	2023	2024	2025	абсолютне (+;-)	відносне (%)
Рентабельність власного капіталу	12,81	18,04	8,82	21,32	-551,20
Рентабельність залученого капіталу	178,98	889,87	414,73	939,11	-1807,38
Рентабельність усіх активів за чистим прибутком	11,95	17,40	8,44	20,46	-566,96
Рентабельність оборотних активів	16,70	24,41	11,76	28,83	-553,20
Рентабельність необоротних активів	42,00	60,51	29,85	70,58	-601,06
Рентабельність продукції (товарів, робіт, послуг)	131,01	147,93	136,71	38,01	134,58
Рентабельність реалізації (продаж)	15,51	22,04	14,32	27,50	-403,64
Валова рентабельність основної діяльності	23,67	32,40	26,85	23,38	359,17

Проведена оцінка показників рентабельності дозволяє зробити висновок, що протягом 2023-2025 рр. показники мали нестабільну динаміку, зокрема у 2024 р. спостерігалось зростання більшості показників рентабельності, проте у 2025 р. відбулося їх зниження порівняно з попереднім роком. Рентабельність власного капіталу зменшилася до 8,82 %, що вказує на зниження ефективності використання власних фінансових ресурсів підприємства. Аналогічна тенденція спостерігається щодо рентабельності всіх активів за чистим прибутком, яка скоротилася до 8,44 %, а також рентабельності оборотних та необоротних активів, що вказує на зменшення віддачі від використання майна підприємства.

Водночас рентабельність продукції залишається на високому рівні та у

2025 р. становила 136,71 %, що свідчить про достатню прибутковість виробництва продукції та здатність підприємства формувати прибуток від основної діяльності. Позитивною є також динаміка валової рентабельності основної діяльності, яка зросла до 26,85 % й характеризує підвищення ефективності виробничого процесу та контролю витрат. Рентабельність реалізації у 2025 р. становила 14,32 %, що може бути пов'язано зі зростанням витрат на виробництво та реалізацію продукції або зі зміною кон'юнктури ринку.

Отже, результати аналізу свідчать, що підприємство залишається прибутковим та ефективно здійснює основну діяльність, про що свідчать високі показники рентабельності продукції та валової рентабельності. Разом з тим зниження рентабельності капіталу та активів вказує на необхідність підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу, удосконалення управління активами та пошуку резервів для зростання чистого прибутку підприємства.

Як і кожен суб'єкт господарювання, досліджуване підприємство має свої стратегічні цілі функціонування. Зокрема, стратегічною метою підприємства є забезпечення його сталого розвитку, підвищення конкурентоспроможності на аграрному ринку та зростання ефективності використання наявного ресурсного потенціалу.

Проведене дослідження показало, що підприємство здійснює свою діяльність відповідно до корпоративної бізнес-стратегії, спрямованої на забезпечення сталого розвитку підприємства, підвищення конкурентоспроможності та ефективне використання наявного ресурсного потенціалу. Основними стратегічними цілями підприємства є збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції, підвищення фінансової стійкості та прибутковості, модернізація матеріально-технічної бази, розвиток рослинництва й тваринництва, розширення ринків збуту та зміцнення ринкових позицій.

Результати аналізу фінансового стану свідчать про високий рівень

фінансової незалежності підприємства, оскільки основним джерелом формування його фінансових ресурсів є власний капітал. Позитивною тенденцією є також високі показники ліквідності та низький рівень залежності від позикових коштів, що забезпечує стійкість підприємства до впливу зовнішніх ризиків та створює передумови для реалізації довгострокових стратегічних цілей.

Оцінка показників рентабельності засвідчила, що підприємство залишається прибутковим та ефективно здійснює основну діяльність. Водночас спостерігається зниження окремих показників рентабельності капіталу та активів, а також уповільнення оборотності ресурсів, що свідчить про наявність невикористаних резервів підвищення ефективності господарської діяльності, що вказує на необхідність удосконалення існуючої корпоративної бізнес-стратегії та її адаптації до сучасних умов функціонування аграрного ринку.

Враховуючи спеціалізацію підприємства на рослинництві та тваринництві, подальший розвиток корпоративної бізнес-стратегії має бути спрямований на підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу, впровадження сучасних технологій виробництва, оптимізацію структури витрат, диверсифікацію джерел доходів, зміцнення конкурентних переваг та розширення ринків збуту продукції.

Таким чином, результати проведеного аналізу дозволили виявити сильні сторони та проблемні аспекти діяльності підприємства, що створює необхідне аналітичне підґрунтя для розробки практичних рекомендацій щодо удосконалення та розвитку корпоративної бізнес-стратегії підприємства. Саме тому надалі доцільно обґрунтувати основні напрями вдосконалення корпоративної бізнес-стратегії підприємства з метою підвищення ефективності його діяльності та забезпечення довгострокового розвитку.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНОЇ БІЗНЕС-СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

На основі проведеного в попередньому розділі аналізу діяльності підприємства, оцінки фінансово-економічних показників, виробничо-комерційної діяльності, рентабельності, платоспроможності та стратегічних цілей підприємства, доцільно сформулювати напрями удосконалення та розвитку корпоративної бізнес-стратегії.

Розглянемо на рис. 3.1 рекомендовані напрями удосконалення корпоративної бізнес-стратегії.

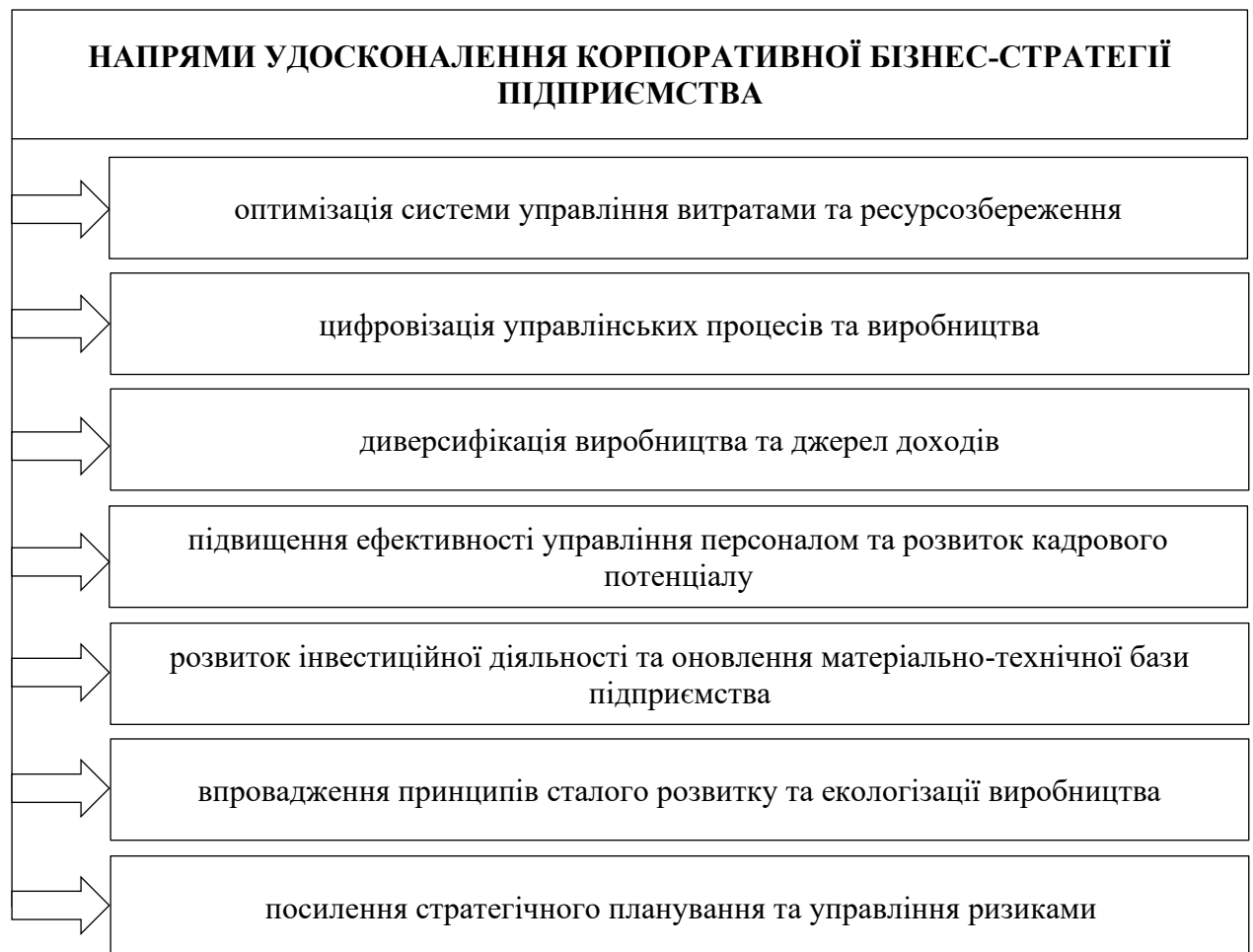

Рис. 3.1. Напрями удосконалення корпоративної бізнес-стратегії підприємства, 2027-2029 рр. [розроблено автором]

Отже, як бачимо з рис. 3.1 удосконалення корпоративної бізнес-стратегії підприємства має здійснюватися комплексно та охоплювати ключові напрями його діяльності. Важливими складовими є оптимізація витрат й ресурсозбереження, цифровізація управлінських та виробничих процесів, диверсифікація виробництва та джерел доходів, а також підвищення ефективності управління персоналом. Не менш значущими є розвиток інвестиційної діяльності, оновлення матеріально-технічної бази, впровадження принципів сталого розвитку та вдосконалення системи стратегічного планування й управління ризиками. Реалізація зазначених напрямів сприятиме підвищенню конкурентоспроможності підприємства, зміцненню його ринкових позицій, забезпеченню стабільного економічного розвитку та зростанню ефективності діяльності в довгостроковій перспективі.

В умовах посилення конкуренції на аграрному ринку, нестабільності зовнішнього середовища та зростання вимог до ефективності використання ресурсів особливого значення набуває вдосконалення корпоративної бізнес-стратегії підприємства. Результати проведеного аналізу свідчать, що досліджуване підприємство має достатній виробничий потенціал та стабільний фінансовий стан, однак потребує впровадження сучасних підходів до стратегічного управління з метою підвищення конкурентоспроможності та забезпечення довгострокового розвитку.

Першим напрямом удосконалення корпоративної бізнес-стратегії є оптимізація системи управління витратами та ресурсозбереження. Аналіз діяльності підприємства показав зростання собівартості продукції, що потребує впровадження сучасних інструментів контролю та планування витрат. Доцільним є використання цифрових програм для бюджетування та фінансового контролю, впровадження системи центрів відповідальності за витрати, а також регулярний моніторинг ефективності використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, що дозволить скоротити непродуктивні витрати та підвищити прибутковість діяльності.

Для досліджуваного підприємства ми рекомендуємо впровадження системи ІН-АГРО. Дана система має багато корисних модулів, розглянемо їх в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Модулі для автоматизації агробізнесу в системі ІН-АГРО [розроблено за допомогою 16]

Модуль	Характеристика
ІН-АГРО: Оперативний транспорт	Підсистема призначена для ведення оперативного обліку зайнятості автотранспорту і сільгосптехніки, обліку шин та акумуляторів, відображення ремонтів
ІН-АГРО: Оперативний склад	Програма для автоматизації роботи комірника на віддаленому складі агро підприємства
ІН-АГРО: Тік	Підсистема дозволяє повністю автоматизувати оперативну роботу току від збору врожаю, його очищення та сушіння і до вивезення зерна з току
ІН-АГРО: Техніко-економічне планування	Автоматизація процесу планування на сільгосппідприємствах. Використовуючи підсистему, можна ефективно організувати виробництво, попередньо оцінивши можливі сценарії ведення діяльності та вплив різних чинників на фінансові результати
BAS. Модуль обліку акцизного палива	Автоматизація документообігу під час здійснення господарських операцій з паливом, відповідно до вимог законодавства. Звіти надають можливість відстежувати рух підакцизних товарів та прогнозувати об'єм акцизного реєстраційного ліміту
BAS АГРО. Бухгалтерія елеватора, млина і комбікормового заводу	Галузеве рішення для операційного та бухгалтерського обліку підприємств зернової, борошномельної та комбікормової галузей. Програма автоматизує облік зерна, переробки, зберігання, виробництва та реалізації продукції, забезпечуючи точний контроль і прозорість усіх процесів
ІН-АГРО: Бюджетування	Планування, контроль та аналіз грошових потоків й фінансових результатів

Особливу увагу варто зосередити на модулі ІН-АГРО: Бюджетування, для планування, контролю та аналізу грошових потоків й фінансових результатів в єдиній інформаційній системі [16]. Запропонована підсистема забезпечить підвищення прозорості процесу бюджетного планування, надасть можливість оперативно здійснювати аналіз відхилень між плановими та фактичними показниками, а також сприятиме прогнозуванню основних економічних результатів діяльності підприємства.

Використання підсистеми дозволить:

- здійснювати прогнозування фінансово-економічних показників

діяльності підприємства;

- контролювати результати господарської діяльності та забезпечувати ефективну координацію роботи структурних підрозділів;
- своєчасно отримувати актуальну інформацію, необхідну для прийняття обґрунтованих управлінських рішень;
- виконувати комплексний аналіз бюджетів та окремих бюджетних показників з метою підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами.

Перевагою використання даної системи є її безкоштовне встановлення та налаштування виробником. Вартість програми розрахується виробником індивідуально під наше підприємство та буде залежати від кількості працівників та інтеграції з попередньо використовуваною системою.

Другим напрямом удосконалення корпоративної бізнес-стратегії є цифровізація управлінських процесів та виробництва. Використання сучасних інформаційних технологій сприятиме підвищенню оперативності прийняття управлінських рішень та ефективності використання виробничих ресурсів. Підприємству доцільно впроваджувати елементи точного землеробства, GPS-моніторинг техніки, автоматизовані системи обліку виробничих процесів та програмні продукти для фінансового планування, що забезпечить підвищення продуктивності праці та покращення контролю за результатами діяльності.

Особливе значення має GPS-моніторинг аграрної техніки та облік пального без зливів. Даний процес, мотогодини та контроль пального можна контролювати з одного кабінету за допомогою системи KTSM WIALON-2023 TOP-10 [40], яка забезпечить контроль місцезнаходження тракторів, комбайнів та іншої техніки в режимі реального часу, дозволить відстежувати витрати пального, мотогодини, маршрути руху та простой.

Використання GPS-моніторингу на базі платформи Wialon надасть можливість контролювати виконання польових робіт, облік оброблених площ, виявляти пропуски або перекриття під час обробітку полів, а також

аналізувати ефективність використання техніки та ресурсів. Система дозволяє інтегрувати дані про поля, техніку та виконані роботи в єдиному інформаційному середовищі.

Впровадження GPS-моніторингу сприятиме скороченню витрат на паливо, зменшенню непродуктивних пробігів, підвищенню дисципліни працівників та оптимізації логістики між полями. Крім того, автоматизоване формування звітів забезпечить керівництво підприємства достовірною інформацією для прийняття обґрунтованих управлінських рішень й підвищення загальної ефективності діяльності господарства.

Розглянемо на рис. 3.2 тарифи на впровадження системи GPS-моніторингу в діяльність підприємства.

Тарифи GPS-моніторингу платформи Wialon			
BASIC 4000 грн без ПДВ Відстеження 24/7 SIM карта Україна Монтажні роботи Teltonika FMB920	STANDART 10000 грн без ПДВ Відстеження 24/7 SIM карта Європа Монтажні роботи Teltonika FMB920 ДРП BLU	PREMIUM 13000 грн без ПДВ Відстеження 24/7 SIM карта Європа Монтажні роботи Трекер 4G+CAN ДРП BLU	PREMIUM + 15000 грн без ПДВ Відстеження 24/7 SIM карта Європа Монтажні роботи Трекер 4G+CAN+TAXO ДРП EST/Fuelcheck

Рис. 3.2. Тарифи GPS-моніторингу платформи Wialon [узагальнено за допомогою 40]

Ми рекомендуємо скористатися тарифом STANDART вартістю 10000 грн, оскільки він забезпечує оптимальне співвідношення функціональних можливостей й вартості для потреб підприємства. Даний тариф дозволяє здійснювати повноцінний GPS-моніторинг сільськогосподарської техніки, контролювати маршрути її руху, витрати пального, мотогодини та ефективність виконання польових робіт. Крім того, система надає

можливість формувати детальні аналітичні звіти, що сприятиме підвищенню ефективності використання техніки, скороченню виробничих витрат та покращенню контролю за виконанням робіт. Враховуючи масштаби діяльності підприємства та необхідність раціонального використання ресурсів, тариф STANDART є економічно доцільним та достатнім для забезпечення якісного управління агровиробничими процесами.

Третім важливим стратегічним напрямом удосконалення корпоративної бізнес-стратегії підприємства є диверсифікація виробництва та джерел доходів. Враховуючи ризики, пов'язані з коливанням цін на сільськогосподарську продукцію та несприятливими природно-кліматичними умовами, підприємству доцільно розширювати асортимент продукції, освоювати нові ринки збуту та розглядати можливості розвитку суміжних видів діяльності, що сприятиме зниженню залежності від окремих видів продукції та підвищенню фінансової стійкості підприємства.

З огляду на те, що підприємство вже спеціалізується на вирощуванні зернових та технічних культур а також займається виробництвом молока та м'яса, перспективним напрямом може стати розвиток переробки власної сировини, що дозволить збільшити додану вартість продукції та зменшити залежність від коливань закупівельних цін на сировину. Крім того, підприємству варто активізувати пошук нових каналів реалізації продукції через співпрацю з торговельними мережами, переробними підприємствами, закладами громадського харчування та участь у державних і міжнародних програмах підтримки аграрного сектору. Що стосується суміжних видів діяльності, то доцільно розглянути розвиток насінництва, надання послуг із використанням власної сільськогосподарської техніки іншим господарствам, виробництво органічної продукції та впровадження енергозберігаючих технологій, зокрема виробництва біопалива або біогазу з відходів рослинництва й тваринництва.

Розглянемо узагальнено в табл. 3.2 напрями розширення асортименту, нових ринків збуту та розвитку суміжних видів діяльності.

Таблиця 3.2

Рекомендації щодо розширення асортименту продукції, освоєння нових ринків збуту та розвитку суміжних видів діяльності підприємства, 2027-2029 рр. [розроблено автором]

Напрямок	Рекомендовані заходи	Очікуваний результат
Розширення асортименту продукції	Запровадження переробки зернових культур (борошно, крупи)	Збільшення доданої вартості продукції та прибутку підприємства
	Організація виробництва соняшникової олії з власної сировини	Отримання додаткового джерела доходу та зменшення залежності від посередників
	Виробництво комбікормів із зернових та олійних культур	Скорочення витрат на утримання тварин і можливість реалізації готової продукції
	Розвиток переробки молока (сири, масло, кисломолочна продукція)	Підвищення рентабельності молочного напрямку
	Виробництво м'ясних напівфабрикатів та ковбасних виробів	Розширення товарного асортименту та збільшення обсягів реалізації
Освоєння нових ринків збуту	Налагодження співпраці з торговельними мережами та переробними підприємствами	Зростання обсягів продажу та стабільність збуту
	Розширення співпраці із закладами громадського харчування та соціальними установами	Залучення нових споживачів продукції
	Пошук можливостей експорту зернових, олійних культур та продукції тваринництва	Диверсифікація ринків збуту та збільшення валютних надходжень
Розвиток суміжних видів діяльності	Створення напрямку насінництва зернових та олійних культур	Додатковий дохід і підвищення конкурентоспроможності
	Надання послуг із використанням сільськогосподарської техніки іншим господарствам	Ефективніше використання технічних ресурсів підприємства
	Виробництво органічної продукції на окремих земельних ділянках	Вихід на ринок продукції з вищою доданою вартістю
	Впровадження біогазових або біоенергетичних технологій на основі відходів виробництва	Зменшення енергетичних витрат та отримання додаткового джерела доходу

Отже, реалізація зазначених в табл. 3.2 заходів сприятиме підвищенню прибутковості діяльності підприємства, зниженню виробничих ризиків та формуванню більш стійкої моделі розвитку в довгостроковій перспективі.

Не менш важливим напрямом розвитку корпоративної бізнес-стратегії є підвищення ефективності управління персоналом та розвиток кадрового потенціалу. Сучасні умови господарювання вимагають формування

професійного та мотивованого колективу. Для цього доцільно вдосконалити систему матеріального й нематеріального стимулювання працівників, організовувати професійне навчання, підвищення кваліфікації та створювати сприятливі умови праці. Важливим заходом є облаштування кімнати відпочинку та покращення соціально-побутових умов працівників, що сприятиме підвищенню їхньої мотивації та продуктивності праці.

Розглянемо на рис. 3.3 удосконалену систему мотивування працівників.

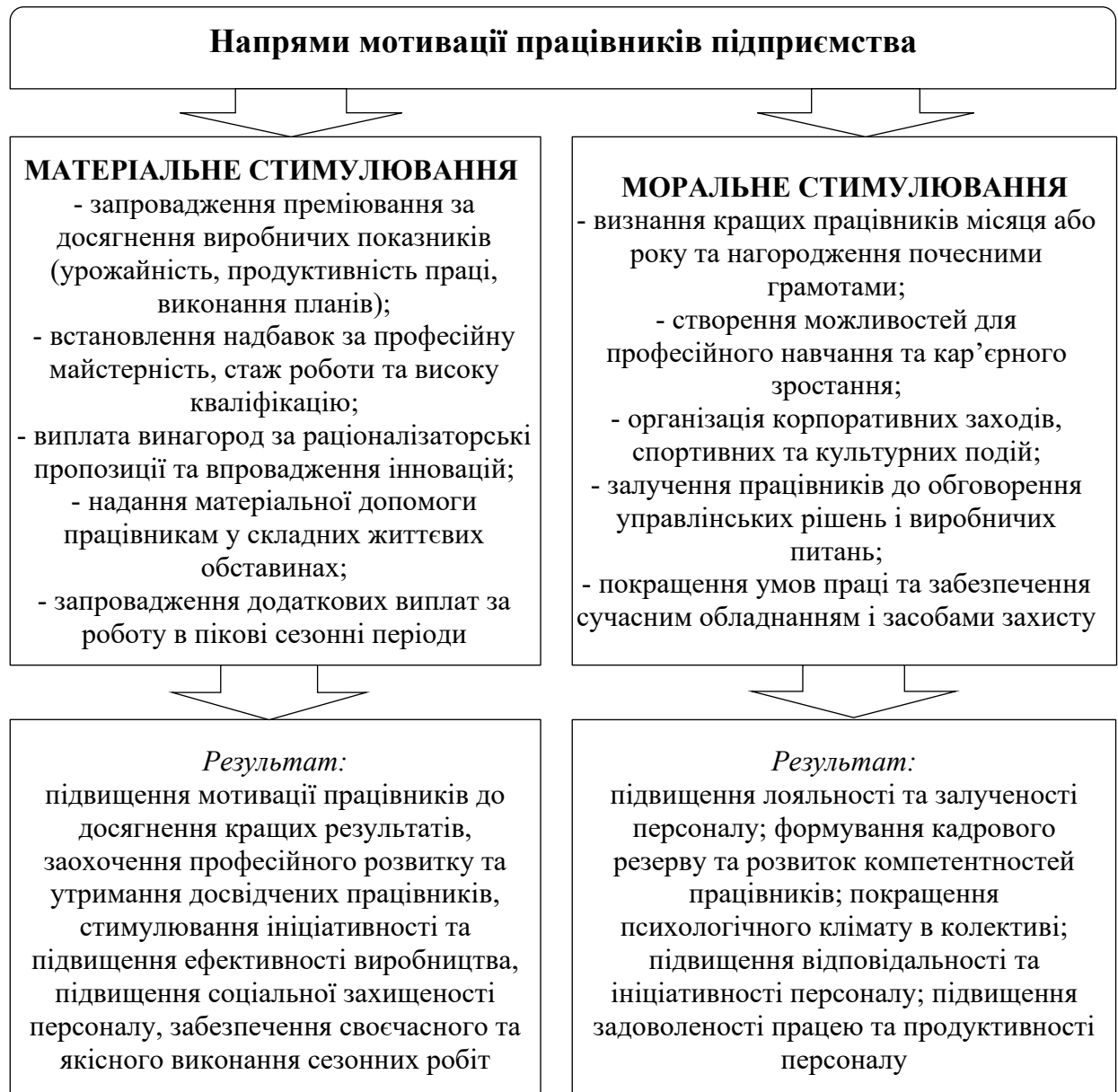

Рис. 3.3. Рекомендовані напрями вдосконалення системи матеріального та нематеріального стимулювання працівників підприємства, 2027-2029 рр. [розроблено автором]

Отже, як бачимо з рис. 3.3 підприємству доцільно впровадити комплексну систему мотивації, яка поєднуватиме матеріальні стимули (премії, надбавки, винагороди) та нематеріальні заохочення (визнання досягнень, навчання, кар'єрне зростання, покращення умов праці), що сприятиме підвищенню продуктивності праці, зниженню плинності кадрів та зміцненню трудової дисципліни.

Особливої уваги потребує розвиток інвестиційної діяльності та оновлення матеріально-технічної бази підприємства. Незважаючи на достатній рівень придатності основних засобів, для забезпечення довгострокової конкурентоспроможності необхідно поступово модернізувати виробничу техніку та обладнання. Джерелами фінансування можуть виступати власні кошти підприємства, банківські кредити, державні програми підтримки аграрного сектору, грантові проекти та міжнародна технічна допомога.

Ще одним перспективним напрямом є впровадження принципів сталого розвитку та екологізації виробництва. Сучасні тенденції аграрного бізнесу орієнтовані на раціональне використання природних ресурсів, збереження родючості ґрунтів та зменшення негативного впливу на навколишнє середовище. Реалізація заходів із ресурсозбереження, оптимізації використання добрив та паливно-мастильних матеріалів сприятиме не лише зниженню витрат, а й формуванню позитивного іміджу підприємства.

Об'єднавши ці два напрями, ми рекомендуємо підприємству модернізувати виробничу техніку й обладнання та закупити обприскувач причіпний Богуслав КРОНОС-2500-22 [28] для оптимізації використання добрив. Використання даного агрегату сприятиме підвищенню ефективності внесення мінеральних добрив й засобів захисту рослин, забезпечуючи рівномірний розподіл робочого розчину по всій площі обробітку.

Впровадження сучасного обприскувача дозволить скоротити втрати добрив та хімічних препаратів, знизити витрати на проведення польових

робіт й підвищити якість догляду за посівами. Завдяки високій продуктивності та ширині захвату техніка забезпечить своєчасне виконання агротехнічних операцій у оптимальні строки, що позитивно вплине на врожайність сільськогосподарських культур.

Розглянемо в додатку А вихідні дані та в табл. 3.3 економічні результати від закупівлі обприскувача.

Таблиця 3.3

**Економічні результати закупівлі підприємством обприскувач причіпний
Богуслав КРОНОС-2500-22**

Показник	Значення
Продуктивність праці, %	18,75
Збільшення виробітку за рахунок підвищення продуктивності праці, тис. грн	56,4
Збільшення виробництва валової продукції, тис. грн	1410
Додатковий прибуток, тис. грн	282
Додатковий грошовий потік, тис. грн	409
Чиста теперішня вартість додаткового грошового потоку, тис. грн	27,26
Індекс прибутковості	1,02
Термін окупності капітальних вкладень, років	4,6

Отже, модернізація машинно-тракторного парку сприятиме підвищенню продуктивності праці, зменшенню експлуатаційних витрат та покращенню загальної ефективності виробничої діяльності підприємства. Придбання обприскувача «Богуслав КРОНОС-2500-22» є економічно доцільним заходом, який дозволить оптимізувати використання ресурсів та підвищити конкурентоспроможність господарства. Як бачимо з табл. 3.3, капітальні витрати будуть компенсовані, підприємство додатково зможе отримати 27,26 тис. грн грошового потоку у теперішній вартості а термін окупності витрат становитиме близько 4,6 років.

Таким чином, удосконалення корпоративної бізнес-стратегії підприємства повинно базуватися на комплексному підході, який передбачає оптимізацію управління витратами, цифровізацію виробничих процесів, диверсифікацію діяльності, розвиток кадрового потенціалу, модернізацію

матеріально-технічної бази, впровадження принципів сталого розвитку та вдосконалення системи стратегічного управління ризиками. Реалізація запропонованих напрямів дозволить підвищити ефективність господарської діяльності, зміцнити конкурентні позиції підприємства та забезпечити його стійкий розвиток у довгостроковій перспективі.

Результати дослідження апробовані автором шляхом публікації статті [2] та збірника матеріалів науково-практичної конференції за підсумками проходження здобувачами вищої освіти навчальних та виробничих практик [1].

ВИСНОВКИ

Проведений аналіз розвитку корпоративної бізнес-стратегії підприємства дозволяє зробити наступні висновки:

1. У підприємстві працює 188 осіб, що на 46 осіб менше ніж у 2023 р. Коефіцієнт придатності основних засобів становить 0,42, що вказує на їх задовільний технічний стан та можливість подальшого ефективного використання. Зріс показник наявності оборотного капіталу до значення 231102 тис. грн у 2025 р, що свідчить про збільшення обсягу ресурсів, необхідних для забезпечення поточної діяльності підприємства. У 2025 році спостерігалось зменшення обсягів виробництва валової продукції та скоротилися показники виручки від реалізації продукції й чистого прибутку, що може свідчити про зниження ефективності господарської діяльності та погіршення фінансових результатів. Позитивним аспектом є зростання коефіцієнта автономії – 0,96 та високий рівень загального коефіцієнта ліквідності – 35,27, що характеризує достатній рівень фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.

2. Корпоративна стратегія підприємства спрямована на забезпечення його стабільного розвитку, підвищення конкурентоспроможності та ефективне використання наявного ресурсного потенціалу. Її реалізація здійснюється через розвиток двох основних галузей – рослинництва та тваринництва, що забезпечує диверсифікацію діяльності та зниження виробничих ризиків. Підприємство має три основні джерела фінансових ресурсів. Серед них найбільший відсоток має власний капітал – 95,7 % та по 2 % мають довгострокові та поточні зобов'язання, що вказує на високий рівень фінансової незалежності підприємства. Рентабельність продукції залишається на високому рівні та у 2025 р. становила 136,71 %, що свідчить про достатню прибутковість виробництва продукції та здатність підприємства формувати прибуток від основної діяльності.

Надані пропозиції щодо удосконалення та розвитку корпоративної

бізнес-стратегії підприємства, зокрема:

1. Запропоновані напрями удосконалення корпоративної бізнес-стратегії підприємства серед яких оптимізація системи управління витратами та ресурсозбереження, цифровізація управлінських процесів та виробництва, диверсифікація виробництва та джерел доходів, підвищення ефективності управління персоналом та розвиток кадрового потенціалу, розвиток інвестиційної діяльності та оновлення матеріально-технічної бази підприємства, впровадження принципів сталого розвитку та екологізації виробництва, посилення стратегічного планування та управління ризиками. Їх реалізація сприятиме підвищенню конкурентоспроможності підприємства, зміцненню його ринкових позицій, забезпеченню стабільного економічного розвитку та зростанню ефективності діяльності в довгостроковій перспективі.

2. Рекомендовано впровадження системи ІН-АГРО модуля Бюджетування, для планування, контролю та аналізу грошових потоків й фінансових результатів. Запропонована підсистема забезпечить підвищення прозорості процесу бюджетного планування, надасть можливість оперативно здійснювати аналіз відхилень між плановими та фактичними показниками, а також сприятиме прогнозуванню основних економічних результатів діяльності підприємства. Перевагою є її безкоштовне встановлення та налаштування виробником. Вартість програми розраховується індивідуально під наше підприємство та буде залежати від кількості працівників та інтеграції з попередньою системою.

3. Запропоновано покращити цифровізацію управлінських процесів та виробництва шляхом встановлення GPS-моніторингу аграрної техніки та обліку пального без зливів на базі платформи Wialon. Ми рекомендуємо скористатися тарифом STANDART вартістю 10000 грн, оскільки він забезпечує оптимальне співвідношення функціональних можливостей й вартості для потреб підприємства. Даний тариф дозволяє здійснювати повноцінний GPS-моніторинг техніки, контролювати маршрути її руху,

витрати пального, мотогодини та ефективність виконання польових робіт. Крім того, система надає можливість формувати детальні аналітичні звіти, що сприятиме підвищенню ефективності використання техніки, скороченню витрат та покращенню контролю.

4. Рекомендовано провести диверсифікацію виробництва та джерел доходів. Підприємству доцільно розширювати асортимент продукції, освоювати нові ринки збуту та розглядати можливості розвитку суміжних видів діяльності. Перспективним напрямом може стати розвиток переробки власної сировини, що дозволить збільшити додану вартість продукції та зменшити залежність від коливань закупівельних цін на сировину. Варто активізувати пошук нових каналів реалізації продукції через співпрацю з торговельними мережами, переробними підприємствами, закладами громадського харчування та участь у державних й міжнародних програмах підтримки аграрного сектору. Також доцільно розглянути розвиток насінництва, надання послуг із використанням власної сільськогосподарської техніки іншим господарствам, виробництво органічної продукції та впровадження енергозберігаючих технологій, зокрема виробництва біопалива або біогазу з відходів рослинництва й тваринництва.

5. Удосконалено систему мотивування працівників яка поєднуватиме матеріальні стимули (премії, надбавки, винагороди) та нематеріальні заохочення (визнання досягнень, навчання, кар'єрне зростання, покращення умов праці), що сприятиме підвищенню продуктивності праці, зниженню плинності кадрів та зміцненню трудової дисципліни.

6. Важливими напрямами удосконалення корпоративної бізнес-стратегії є розвиток інвестиційної діяльності й оновлення матеріально-технічної бази підприємства та впровадження принципів сталого розвитку й екологізації виробництва. Об'єднавши ці два напрями, ми рекомендуємо підприємству модернізувати виробничу техніку й обладнання та закупити обприскувач причіпний Богуслав КРОНОС-2500-22 для оптимізації використання добрив. Впровадження сучасного обприскувача дозволить скоротити втрати добрив

та хімічних препаратів, знизити витрати на проведення польових робіт й підвищити якість догляду за посівами. модернізація машинно-тракторного парку сприятиме підвищенню продуктивності праці, зменшенню експлуатаційних витрат та покращенню загальної ефективності виробничої діяльності підприємства. Придбання обприскувача є економічно доцільним заходом, який дозволить оптимізувати використання ресурсів та підвищити конкурентоспроможність господарства. Капітальні витрати будуть компенсовані, підприємство додатково зможе отримати 27,26 тис. грн грошового потоку а термін окупності витрат становитиме 4,6 років.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабенко К. В., Шаповалов І. С. Роль корпоративної соціальної відповідальності у стратегічному розвитку сучасного підприємства. *Матеріали науково-практичної конференції за підсумками проходження здобувачами вищої освіти навчальних та виробничих практик*. 21-22 квітня 2026 р. Вип. 19. Полтава: ПДАУ. 2026. С. 41-42.
2. Баган Н. В., Бабенко К. В., Іванюк С. В., Федоренко В. В., Шаповалов І. С. Інтеграція корпоративної соціальної відповідальності та корпоративної культури в систему стратегічного управління підприємством. *Актуальні проблеми економіки*. 2026. Вип. 3 (297). С. 576 – 583.
3. Баглай І. Є. Методичні підходи до економічного оцінювання корпоративної стратегії машинобудівного підприємства з іноземним капіталом. *Економіка: реалії часу*. 2017. №5(33). С. 43-50.
4. Бойко О. В., Гаврилова Н. В., Ремзіна Н. А., Сухачова О. О. Особливості формування стратегій діяльності корпоративних інтегрованих структур та процесів. *Вісник економічної науки України*. 2022. № 2. С. 85-92.
5. Бутко М. П., Дітковська М. Ю., Задорожна С. М. Стратегічний менеджмент. навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 376 с.
6. Васильківський Д. М. Корпоративна стратегія як основна субстанція стратегічного управління корпоративних утворень. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2010. № 4. Т. 4. С. 167-170.
7. Васильківський Д. М., Матюх С. А. Аналіз ефективності використання основних засобів промислових підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2018. № 3. Том 2. С. 61-64.
8. Вдовиченко Ю. В. Особливості використання стратегій економічної діяльності міжнародним бізнесом. *Ефективна економіка*. 2010. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=390> (дата звернення: 04.03.2026)
9. Воронько-Невіднича Т.В., Баган Н.В., Шевченко Т.О. Вплив професійного іміджу керівника на розвиток організаційної культури

підприємства. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. Вип. 27. Київ, 2023. URL: <https://ev.fmm.kpi.ua/article/view/298442>.

10. Воронько-Невіднича Т.В., Собчишин В.М., Барановський І.О., Світлова А.А. Теоретичні аспекти управління стратегічним потенціалом інноваційно орієнтованого аграрного підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2025. № 338 (1). С. 12-16.

11. Гудзь О. І. Стратегія розвитку підприємства: сутність та класифікація. *Економічний журнал Мукачівського державного університету*. 2018. № 18. С. 346-352.

12. Дегтярьова І. Б., Харченко М. О. Стратегія підприємства: конспект лекцій. Суми: Сумський державний університет. 2016. 80 с.

13. Довбня С. Б., Папуша І. В. Сутність стратегії підприємства та класифікація її видів. *Економічний вісник*. 2023. № 2. С. 152-160.

14. Желуденко К. Еволюція підходів до визначення сутності стратегій підприємств. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2024. № 19. С. 48-54.

15. Ільченко І. Ю. Методичний підхід до оцінювання ефективності бізнес-стратегії підприємства. *Агросвіт. Економіка АПК*. 2010. № 14. С. 51-56.

16. ІН-АГРО: Бюджетування. *RASK Співка автоматизаторів бізнесу*. 2026. URL: <https://rask.ua/inagro-budget> (дата звернення: 20.04.2026)

17. Кисельов І. Система показників платоспроможності та ліквідності, їх взаємозв'язок з фінансовою стійкістю. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 75. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-75-41> (дата звернення: 12.04.2026)

18. Ковальов В., Асташов Д. Процес формування та напрями оптимізації структури фінансових ресурсів суб'єкта господарювання. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2024. № 20. С. 199-207.

19. Крюкова І., Степаненко С., Замлінська О. Коучинг як інструмент корпоративної бізнес-стратегії сталого розвитку агрокомпаній. *Modeling the development of the economic systems*. 2022. № 1. С. 55-63.

20. Курей О. А. Бізнес-стратегія міжнародної компанії: еволюція змісту, підходів і сучасні інтерпретації. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 76. URL: <https://surl.li/bmqefh> (дата звернення: 17.03.2026)
21. Ліпич Л. Г., Грицюк Н. О. Підходи до визначення поняття стратегія. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 8. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2013/38.pdf (дата звернення: 02.04.2026)
22. Македон В. В. Розробка стратегії розвитку промислового підприємства. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2013. Вип. 1(1). С. 369-373.
23. Малиновський Ю., Гринчук Т. Механізми формування корпоративної стратегії підприємства в умовах глобалізації ринків. *Академічні візії*. 2025. Вип. 50. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/3037> (дата звернення: 15.03.2026)
24. Міщенко А. П. Стратегічне управління. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 336 с.
25. Насібова О. В., Придатченко Б. Ю. Теоретичні аспекти оптимізації оборотних коштів підприємства. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 18. С. 794-802.
26. Немцов В. Д., Довгань Л. Є. Стратегічний менеджмент. Київ: ТОВ «УВПК «ЕКСОД», 2001. 559 с.
27. Новіченко Л. С. Аналіз показників рентабельності підприємства: теоретичні та прикладні аспекти. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 5. Том 2. С. 254-259.
28. Обприскувач причіпний Богуслав КРОНОС-2500-22. *ММВ АГРО*. 2026. URL: <https://surl.li/kxwivg> (дата звернення: 18.05.2026)
29. Пилипенко А. А., Ярошенко І. В. Організація управління інтегрованими структурами бізнесу в контексті збалансованої системи показників: монографія. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2007. 152 с.
30. Пучкова С., Колєв М. Трудові ресурси підприємства: аналіз стану та ефективності використання. *Development Service Industry Management*. 2024.

Вип. 3. С. 245-253.

31. Сасенко М. Г. Стратегія підприємства: підручник. Тернопіль: «Економічна думка». 2006. 390 с.

32. Турчак В. В., Швед В. В., Шевцов О. О. Про деякі питання побудови корпоративних стратегій. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2025. Том 36 (75). № 1. С. 93-98.

33. Федосова А. О. Система бізнес-стратегій підприємства. *Науковий вісник МНУ ім. В. О. Сухомлинського. Економічні науки*. 2015. № 1 (4). С. 94-97.

34. Фролова Т. О. Корпоративні стратегії глобального інвестиційного бізнесу. *Ефективна економіка*. 2012. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1130> (дата звернення: 21.03.2026)

35. Хринюк О., Гримашевич Т. Методичні питання оцінки ефективності виробничої діяльності підприємства. *Підприємництво та інновації*. 2017. Вип. 3. С. 78-83.

36. Швед В. В., Горобець А. П. Стратегія розвитку підприємства: сутність та значення. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2023. Вип. 49. С. 36-43.

37. Шраменко О. В., Жиліна Г. Ф., Задорожна С. М. Критерії та підходи до оцінки стратегії підприємства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2019. № 67. С. 105-114.

38. Яковенко О. І. Дослідження деяких аспектів змісту дефініції «стратегія» та особливостей їх застосування вітчизняними підприємствами в умовах глобалізації. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. Т. 30 (69). № 5. С. 91-96.

39. Campbell D., Stonehouse G., Houston B. Business Strategy: An Introduction. 2nd ed. Oxford: Butterworth-Heinemann, 2002. 478 p.

40. GPS-моніторинг аграрної техніки та облік пального без зливів. KTSM. 2026. URL: <https://surl.li/slfpsz> (дата звернення: 15.05.2026)

41. Chandler A. D. Jr . Strategy and Structure: Chapters in the History of the Industrial Enterprise. 1962. 455с.

ДОДАТКИ

- річний виробіток на 1 працівника – 300 тис. грн;
- чисельність працівників підрозділу – 25 осіб;
- нормативний прибуток – 20 %;
- ставка дисконту – 10 %;
- амортизація – 15 %
- витрати на впровадження заходів – 1270000 грн;
- економія витрат часу зміни – 60 хв.;
- оперативний час за операцію робочого дня – 320 хв.;

1. Розрахуємо підвищення продуктивності праці:

$$\Delta \text{ПП} = (60/320) \times 100 = 18,75 \%$$

2. Збільшення виробітку працівника за рахунок підвищення продуктивності праці:

$$\Delta B_p = 300 \times 0,188 = 56,4 \text{ тис. грн}$$

3. Збільшення виробництва валової продукції у підприємстві:

$$\Delta B_p = 56,4 \times 25 = 1410 \text{ тис. грн}$$

4. Додатковий прибуток за рахунок збільшення виробництва продукції:

$$\Delta \text{П}_p = 1410 \times 0,2 = 282 \text{ тис. грн}$$

5. Розрахунок додаткового грошового потоку:

$$\Delta \text{ГП} = 282 + (1270 \times 0,10) = 409 \text{ тис. грн}$$

Таблиця

**Дисконтування додаткового грошового потоку від купівлі
обприскувача причіпного Богуслав КРОНОС-2500-22 в підприємстві за
ставки дисконту 10%**

Роки	Грошовий потік, тис. грн	Коефіцієнт дисконту	Теперішня вартість грошового потоку, тис. грн
2026	409	0,91	266,87
2027	409	0,83	242,61
2028	409	0,75	220,56
2029	409	0,68	201,07
Разом	x	x	1297,26

6. Розрахуємо чисту теперішню вартість додаткового грошового потоку:

$$\text{ЧТВ} = 1297,26 - 1270 = 27,26 \text{ тис. грн}$$

7. Визначимо індекс прибутковості:

$$I_{\text{пр}} = 1297,26 / 1270 = 1,02$$

8. Термін окупності капітальних вкладень:

$$T_{\text{ок}} = 1297,26 / 282 = 4,6 \text{ року}$$

Фінансово-статистична звітність

2023-2025 рр.

Публікації здобувача вищої освіти

АНОТАЦІЯ

Бабенко К. В. «Управління корпоративною бізнес-стратегією підприємства». – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти бакалавр за освітньо-професійною програмою Менеджмент підприємства спеціальністю 073 Менеджмент. Полтавський державний аграрний університет, Полтава, 2026.

Досліджено теоретичні, методичні та практичні аспекти управління корпоративною бізнес-стратегією підприємства в сучасних умовах господарювання. Розкрито сутність корпоративної бізнес-стратегії, досліджено її місце в системі стратегічного управління підприємством, узагальнено сучасні підходи до формування та оцінювання ефективності корпоративної стратегії.

На основі проведеного аналізу діяльності підприємства здійснено оцінку ефективності діючої корпоративної бізнес-стратегії, проаналізовано фінансово-економічні показники, визначено сильні та слабкі сторони стратегічного розвитку підприємства. Обґрунтовано напрями удосконалення управління корпоративною бізнес-стратегією, спрямовані на підвищення конкурентоспроможності, ефективності використання ресурсного потенціалу, удосконалення стратегічного планування, цифровізації управлінських процесів та забезпечення сталого розвитку підприємства.

Ключові слова: корпоративна бізнес-стратегія, стратегічне управління, стратегічний розвиток, стратегічне планування, бізнес-стратегія